SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 8 JUNI 1939

VOL VERWACHTING KLOPT ONS HARTJE

'7 S

SIMPELTJE'S KANS

DOOR WILLY SCHERMELÉ

IMPELTJE leefde in een tijd, toen alles in de wereld nog zo gemoedelijk ging, dat niemand haast had. De mensen reisden met de trekschuit of met de postkoets en wie rijk was hield er een eigen paard op na. Dat was in „de goeie ouwe tijd", zoals men oude mensen wel eens hoort zeggen.

Simpeltje had eigenlijk drie heel mooie namen, maar omdat hij goedig en altijd toegevend was, noemden ze hem thuis Simpeltje. Dat kwam ook, omdat Simpeltje geen lieve moeder meer had om voor hem te zorgen en zo'n beetje op z'n kop werd gezeten door zijn twee grote broers, Japik en Joost. en door z'n ouden grootvader. Simpeltje deed alle nare werkjes in huis. Hij schrapte de worteltjes, hakte hout, maakte de haard schoon, bracht de geiten en het paard naar 't land, voederde de varkens en schuurde de vaten. En dat deed hij allemaal zonder mopperen.

Simpeltje's broers waren echte branieschoppers en dienden als soldaat in het leger van den koning. Ze droegen altijd rinkelende sporen en een blinkende sabel en ze waren ervan overtuigd, dat iedereen ontzag voor hen had. Ze hadden ook elk een mooi paard en pronkten graag met hun krijgs- en rijkunst. Maar geen van beiden wist, dat Simpeltje ook paard kon rijden, want hij deed het dan ook alleen, als hij zeker was, dat niemand het zag. Wanneer hij bijvoorbeeld het paard naar het land moest brengen, klom hij er stilletjes op, zodra hij buiten het dorp gekomen was. Hij reed dan zonder zadel en zonder stijgbeugels, iets wat z'n broers zelfs niet konden. Maar Simpeltje wachtte er zich wel voor ooit met iemand daarover te spreken.

De koning, in wiens dienst Japik en Joost waren, was een oude en heel wijze koning. Hij had geen kinderen, en zo kwam het dat er geen troonopvolger was. De koning besloot echter zelf een opvolger te kiezen en wel diengene, die zó knap was om hém, den koning, te foppen. Iedereen in het land mocht het proberen, maar er werd meteen bij gezegd dat hij, die faalde, honderd stokslagen zou krijgen. Nou, dit vooruitzicht was niet bepaald bemoedigend, maar toch kwamen de wijze mensen, of die er zich voor hielden, met bosjes aanzetten. Enige tijd later keerden ze allemaal weer terug door de paleispoort met een pijnlijke rug, terwijl ze nauwelijks meer konden zitten.

Op zekere dag wilde Japik z'n geluk ook eens beproeven. Simpeltje moest Japik's paard roskammen en z'n laarzen poetsen tot ze glommen als spiegels. Zo fier als een pauw reed Japik naar 't paleis. Toen hij echter eenmaal voor den koning stond, wist hij eigenlijk niet, wat hij hem zou vragen. Daarom zei Japik maar: „Weet u, sire, dat er een zwarte gans achter uw troon zit?"

„Ik weet wel, dat er een witte gans vóór m'n troon staat!" antwoordde de koning boos. Hij had gedacht, dat Japik met een verstandige vraag zou zijn gekomen. En de witte gans kreeg zo'n gevoelige straf, dat hij waggelend van pijn naar huis terugkeerde.

Joost meende, dat Japik het verkeerd had aangepakt. „Je had den koning een geleerde vraag moeten stellen!" zei hij. „Je wist toch dat hij bekend staat als een wijs man. Ik wil het zelf ook eens proberen en je zult wel zien, dat ik het er beter afbreng!"

Joost zou dus de volgende dag naar het paleis gaan om eveneens z'n geluk te beproeven. Hij had lang nagedacht over de vraag, die hij den koning zou stellen, want hij had weinig lust in die honderd stokslagen. Simpeltje moest het paard van Joost roskammen en alles poetsen tot het blonk. En toen ging Joost op weg. Bij de poort van het paleis nam een staljongen z'n paard over en toen moest Joost nog een eindje door de paleistuin. Joost vergat bij het binnenkomen van het paleis z'n voeten te vegen, maar daar lette hij niet op.

Hij maakte een diepe buiging voor den koning en zei met 'n verwaand gezicht: „Sire, hoeveel talen worden er op de wereld gesproken?"

De koning lachte en antwoordde: „Precies zoveel, als er zandkorrels aan je schoenzolen zitten." Joost verschoot van kleur, raakte de kluts kwijt en kreeg: niet het koninkrijk, maar wel het beloofde pak slaag. En omdat het zitten in het zadel hem te moeilijk viel, kwam hij lopend naast z'n paard naar huis.

„Nu is het mijn beurt, om naar den koning te gaan," zei Simpeltje kordaat.

Z'n broers bulderden van het lachen, toen ze dat hoorden. Maar Simpeltje liet zich ditmaal niet uit het veld slaan, en hield voet bij stuk.

„Ik ga te voet," zei hij, „want als je zo'n dracht stokslagen krijgt, kun je toch niet meer op je paard zitten."

Simpeltje deed alle nare werkjes in huis.

Joost en Japik begonnen nog harder te lachen.

„Je kunt niet eens paardrijden!" spotten ze.

Maar Simpeltje, die wel beter wist, gaf daar helemaal geen antwoord op. Hij poetste z'n laarzen, borstelde z'n kleren, waste en kamde zich en stak al z'n spaarcenten bij zich. Daarna ging hij op weg. Toen hij een poosje gelopen had, ontmoette hij een oud vrouwtje met een paar manden vol potten, glazen en schalen. Simpeltje zei vriendelijk „Goede morgen" en vroeg aan het vrouwtje, wat ze voor al haar potten, schalen, schotels en glazen wel moest hebben, als ze de hele voorraad voor hem naar het paleis bracht.

„Tien gulden," zei het vrouwtje.

„Top," zei Simpeltje, en hij gaf het oude vrouwtje het grootste deel van z'n spaargeld. „Maar nu moet u, als u bij het paleis komt, ook precies doen wat ik u vraag."

En Simpeltje, die een plannetje had, vertelde het vrouwtje wat ze moest doen.

Toen hij bij het paleis was, ging hij vlak onder het venster van den koning staan jammeren. Hij huilde en balkte, dat het wijd in de omtrek te horen was: „Ik wil niet, heus, ik wil niet!!!"

De koning stak z'n hoofd buiten het raam en riep: „Wat wil je niet, en waarom schreeuw je zo?"

„Sire, ze willen mij m'n muts afnemen, en mijn muts is geen gewone muts, maar een zottekap. Met mijn muts kan ik iedereen voor de mal houden."

Nou, dat wilde de koning toch wel eens zien! Hij kwam naar buiten en keek Simpeltje nieuwsgierig aan. Daar naderde ook juist het oude vrouwtje met de twee manden vol aardewerk. Simpeltje nam z'n muts af, blies er in, drukte z'n muts weer stevig op z'n hoofd en zei: „Een-twee-drie, breek tot ik alleen maar scherven zie."

Op hetzelfde ogenblik gooide het vrouwtje alle potten en pannen en schalen in gruizelementen op de grond en ze danste er net zolang op tot alles in scherven lag. De koning was zo verbaasd, dat hij dadelijk die zottekap wilde hebben. Hij kocht Simpeltje's muts voor tien goudstukken en Simpeltje keerde naar huis terug en dacht: „Morgen ga ik den koning weer bezoeken en dan zal hij wel ondervinden, dat ik hem aardig heb gefopt." Hij kocht onderweg een prachtig stel kleren en stapte trots z'n huisje binnen.

„En, ben je troonopvolger geworden?" vroegen Japik en Joost spottend. „Neen, zo gemakkelijk gaat dat niet," zei Simpeltje. „Maar ik ben er ten minste zonder stokslagen afgekomen en heb mooie kleren verdiend."

De volgende dag stapte Simpeltje weer naar het paleis en de koning gaf lachend toe, dat Simpeltje hem aardig had beetgenomen. „Maar," zei hij, „m'n koninkrijk is ten slotte méér waard. Kijk, hier naast me staat mijn grootvizier, die zeer slim is. Zou je dien ook voor de gek kunnen houden?"

....en ze danste er net zo lang op tot alles in scherven lag.

„Misschien wel, sire," zei Simpeltje. „Men moet nooit over eigen wijsheid roemen, maar misschien kan ik ook hém wel bedotten."

„Mijn grootvizier," zei de koning, „woont op een kilometer afstand van het paleis en als je kans ziet hem tegen zijn wil naar het hof te brengen, ben jij mijn troonopvolger!"

Simpeltje stemde toe en ging op weg.

De grootvizier, die al die tijd naast den koning had gestaan, lachte hartelijk. „Een knappe jongen, die mij tegen mijn zin uit m'n huis krijgt," snoefde hij.

Hij keerde met een gerust geweten naar z'n eigen paleis terug en waarschuwde z'n dienstboden en knechten, om Simpeltje vooral niet binnen te laten.

Maar Simpeltje was niet zo gauw te vangen! Hij verkleedde zich onherkenbaar en smeerde zich met zwartsel in. Hij kocht ook een stevige linnen zak, waar hij sterren op schilderde en toen de zon nauwelijks op was, ging hij voor de deur van het paleis van den grootvizier liggen en kroop in de zak.

Toen de dienaren 's morgens buiten kwamen en tegen de zak schopten, riep Simpeltje: „Sssstt!"

De dienaren waarschuwden hun heer en toen deze buiten kwam en tegen de zak schopte, riep Simpeltje: „Ssstt, dit is de mantel der wijsheid, stoor me niet!"

„Zo," zei de grootvizier, „en wat heeft de mantel der wijsheid je dan geleerd?"

„Wel," antwoordde Simpeltje vanuit de zak, „ik weet dat de jongeman van gisteren op weg is hierheen, met honderd krijgslieden, om u te halen, en u tegen wil en dank naar den koning te brengen."

De grootvizier begon te beven van angst. „Kan de mantel der wijsheid me ook zeggen, hoe ik zou kunnen ontsnappen?" vroeg hij.

„Dat kan alleen indien u in de mantel kruipt," zei Simpeltje. „Maar dat kost u honderd goudstukken."

Natuurlijk had de grootvizier er dat graag voor over. Simpeltje kroop uit de zak en nam zijn beloning in ontvangst, waarna de grootvizier in de zak stapte. „Hups!" de zak werd meteen stevig dichtgebonden en zo bracht Simpeltje den grootvizier naar het paleis van den koning. Simpeltje had goudstukken genoeg en onderweg kocht hij daarvoor een paard en een ezel. Hij ging op het paard zitten, laadde de zak op de ezel en zo trok hij triomfantelijk naar den koning. De koning schaterde van het lachen, toen de grootvizier uit de zak kroop en hij moest zich nu wel gewonnen geven.

Simpeltje werd dan ook tot troonopvolger benoemd en toen de koning stierf, nam hij zijn plaats in.

Hij regeerde nog lang en zijn onderdanen waren het er roerend over eens, dat ze nog nooit zo'n goeden en wijzen koning hadden gehad als „Simpeltje".

177

PRINS VALIANT

RIDDER ZONDER VREES

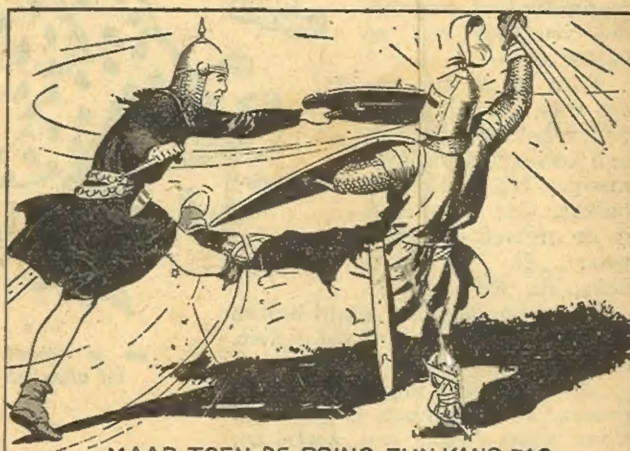
door HAROLD R. FOSTER

178

KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

BONT ALLERLEI

KRUISWOORD-PUZZLE

Van links naar rechts:
1. Sappige rode vrucht.
7. Jan moest een ..... betalen, omdat hij zonder licht had gereden.
8. Vader.
9. Heeft een vogel.
10. Hoofdstad van Zwitserland. (Opzoeken als je 't niet weet!)

Van boven naar beneden:
1. Leuk dier in de dierentuin.
2. Vul in: Rb.
3. Iemand die doof is.
4. Verscheurend dier, men kent de grijze .....
   bruine .....
   witte ijs.....
5. Moet je doen, anders ga je dood.
6. Bewoner van Ierland.

RAADSELRIJMPJE

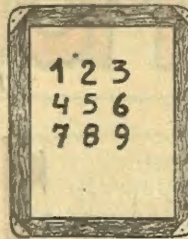
Eerst zo wit als was
Dan zo groen als gras
Dan zo rood als bloed
Dan zo zwart als roet
En als honing zo zoet.
Wie ben ik?

WA-BLIEF?

„Vent, kan jij al op de klok zien?" vroeg laatst oom aan kleinen Chris.

„O, jawel," zei Chris, „maar 'k kan niet zien erop, hoe laat of 't is!"

LEIPUZZLE

Schrijf de cijfers van 1 tot 9 zó in drie getallen van drie cijfers onder elkaar, dat het tweede getal tweemaal en het derde getal driemaal zo groot is als het eerste. Je kunt het op drie manieren doen.

LUCIFERS-KUNSTJE

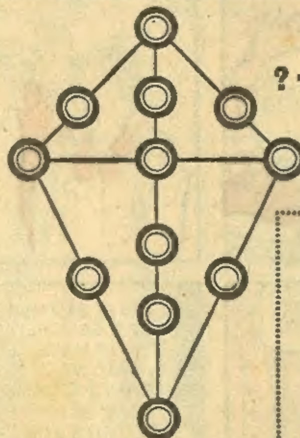

Hier zijn 22 lucifers, die een bepaald aantal vierkantjes vormen. Kunnen jullie nu zeggen 1e: hoeveel vierkantjes er zijn en 2e: welke twee lucifers je moet wegnemen om maar zeven vierkanten over te houden?

TEGEL-PROBLEEM

Een metselaar had 16 witte en 9 zwarte vierkante tegels van gelijke grootte. Hij wilde van al die tegels één enkel groot vierkant maken, maar zo dat alle zwarte tegels elkaar met een hoekpunt raakten. Hoe moest hij zijn tegels leggen?

? + ? = 23

Je moet de cijfers: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, en 13 zodanig in de cirkeltjes plaatsen, dat de som van alle door een rechte lijn verbonden cirkeltjes steeds 23 is. Hoe moet je die getallen plaatsen?

Oplossingen vorig nummer

DROMEDARISPUZZLE

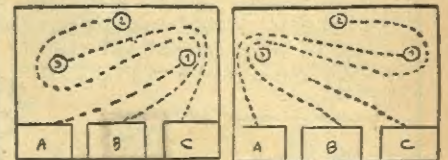
Horizontaal: 1. Het. 3. Zool. 5. En. 7. Bij. 9. Koffie. 10. Si. 11. St. 12. Kg.

Verticaal: 1. Hoos 2. Elft. 4. O. K. 5. Eik. 6. Neger. 8. IJs.

VOOR ONZE SNELTEKENAARS

BRONNENRAADSEL

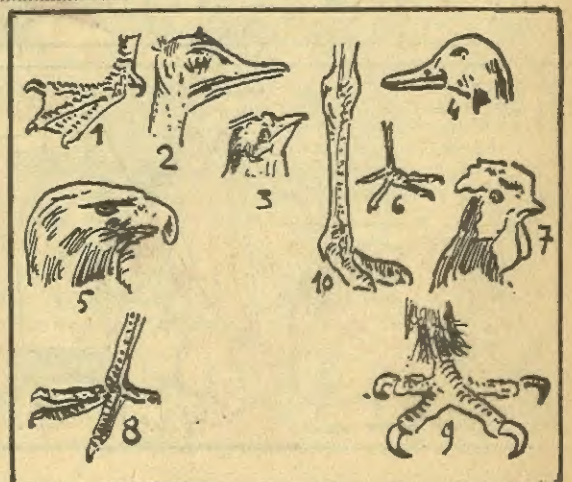
Ziehier een tweetal oplossingen.

LUCIFERSPUZZELTJE

WAT HOORT BIJ WAT?

Hier zijn vijf vogels afgebeeld. Ik behoef ze niet op te noemen, want jullie kennen ze allemaal. Er staan echter ook 5 poten afgebeeld. Kennen jullie die ook? Nou, dan weten jullie ook precies welke poot bij elke vogel thuishoort. Of niet? Denk maar eens goed na.

AARDIGE SPELLETJES

DAAR GAAT IE !

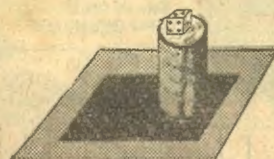
Je neemt een vel vloeipapier (zijdepapier) en knipt daar een rond stuk uit ter grootte van een bord waar je 's middags uit eet. Dan maak je gaatjes in de rand en maakt in ieder gaatje een heel dun draadje vast. Al die draadjes moeten even lang zijn en aan elkaar geknoopt worden. Daarna hang je een licht voorwerp, bijvoorbeeld een kurk of een rolletje zijdepapier, aan die draadjes. Met dit toestel gewapend ga je nu naar een muur, die flink door de zon beschenen wordt en die ook flink warm aanvoelt, en laat nu de parachute los. Je zult dan zien dat het toestel langzaam maar zeker de lucht in stijgt. Hoe komt dat nu, zul je vragen. Ik zal het je uitleggen. Door de hitte van de muur wordt de lucht, die in de nabijheid daarvan is, meer verwarmd dan de andere lucht, waardoor zij lichter is. Door dat mindere gewicht stroomt nu de lucht langs de muur naar boven en neemt tegelijkertijd het papier mee. Je zult ook zien hoe mooi rond de bol van je parachute gaat staan door de zuiging. Probeer het maar eens.

DOELVERDEDIGEN

Trek een heel grote cirkel. Plant in het midden een lange stok met een zakdoek er aan gebonden.

Een van de jongens is de doelverdediger. De overigen moeten proberen de zakdoek van de stok te trekken, zonder dat de jongen, die het doel verdedigt, hem tikt.

Zodra een jongen binnen de cirkel komt, mag de doelverdediger hem tikken. Wien het lukt de zakdoek van de stok te halen, die wordt op zijn beurt doelverdediger.

WIE KAN HET BEST MIKKEN?

Op de tafel leg je een servet; op dat servet een ietwat kleiner stuk karton. Op dat karton zet je dan een flinke, grote kurk, waarop je, bij wijze van een hoed, een dobbelsteen plaatst.

Nu gaan we, ieder op zijn beurt, proberen met een schijfje die kurk om te gooien. Natuurlijk slinger je het projectiel niet door de lucht, alsof je een citadel aan het bombarderen bent. Maar je legt kalm het schijfje vlak voor je en met een handig stootje — je weet wel: middenvinger tegen duim — schiet je het schijfje vooruit.

Komt de dobbelsteen op het servet terecht, dan tel je eenvoudig net zoveel punten als hij aanwijst; maar blijft hij op het karton liggen, dan mag je je punten dubbel tellen. Rolt de dobbelsteen verder dan het servet — op tafel of op de grond — dan geldt je worp niet mee. En wie helemaal de kurk niet omgooit, die moet een volgende maal zijn beurt overslaan. De overwinnaar is degene, die het eerste 100 punten heeft.

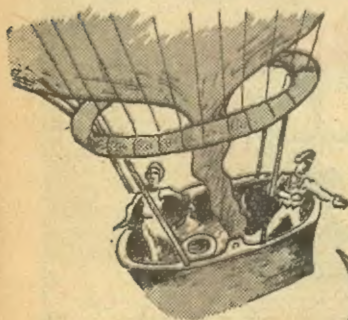
LUCIFERSKUNSTJE

Met deze 12 lucifers zijn vier vierkantjes gemaakt. Kunnen jullie door 4 lucifers te verleggen er drie vierkantjes van maken?

Volgende week vinden jullie de oplossing op bladzijde 6.

VLIEGEN: *Vroeger en Nu*

7. VAN ENGELAND NAAR FRANKRIJK

De eerste goed geslaagde tocht van Engeland naar Frankrijk werd gemaakt op 7 Januari 1783 door den Fransman Pierre Blanchard samen met dr. John Jeffrier uit Boston.

Toch scheelde het maar een haartje of ook die tocht zou een ontijdig einde hebben genomen.

Honderden mensen sloegen vanaf de kusten te Dover de beide mannen gade, toen ze in hun met waterstof gevulde ballon opstegen en hun tocht over het Kanaal begonnen. Ze hadden maar 80 pond ballast meegenomen en Blanchard was er helemaal niet zeker van of twee luchtreizigers niet een te grote vracht waren voor zo'n ballon. Jeffrier had echter de kosten voor zijn rekening genomen en mocht ten slotte mee, op voorwaarde dat hij uit de mand zou springen als de nood aan den man kwam.

Toen ze geen land meer zagen, toonde de ballon meer en meer neigingen om te dalen. Alle ballast verdween overboord, alles wat los of vastzat ging dezelfde weg op, totdat ze ten slotte zelfs het grootste gedeelte van hun kleren in het water wierpen.

Ze hadden de reddingsgordels al om en stonden op het punt de mand te verlaten, toen er plotseling een hevige windvlaag kwam opzetten, die hen in een minimum van tijd tot boven de Franse kusten dreef, waar ze veilig konden landen. Daarmee was de eerste vlucht over het Kanaal, in de richting Engeland-Frankrijk, op 't nippertje een feit geworden.

Volgende week no. 8 :
Vliegen in een bepaalde richting.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB

BOUWT EEN STEVIG HUIS. 63

